

[Socialministeren.]

forskellige Sider bekymrede Røster om, at det nye System vil nedbryde alle Skranker, idet Sondringen mellem værdige og uværdige trængende forsvinder, og idet Fattighjælpens Virkninger indskrænkes til de rene Subjekter her i Landet, medens alle andre kan kræve offentlig Forsorg som en Ret, uden Hensyn til, om de selv er Skyld i deres Trang eller ej, saaledes at dansk Forsørgelseslovgivning, der i Forvejen var meget human, siger man, nu efter mit Forslag er gaaet ud over alle Grænser.

Disse Paastande er ganske urimelige, baade hvad den gældende Forsørgelseslovgivning angaar, og med Hensyn til Regeringens Forslag om offentlig Forsorg. Det er for saa vidt allerede oplyst, gennem nogle rent saglige Artikler i „Berlingske Tidende“ omkring 1. ds. af Departementschef Lassen; men da jeg mener, at disse fundamentale Spørgsmaal er af saa stor Betydning for hele Offentligheden, anser jeg det for rigtigt at redegøre nærmere for det virkelige Forhold netop fra denne Talerstol.

Det bunduheldige ved den nuværende Ordning er, foruden Splittelsen i Administrationen indenfor den enkelte Kommune, Sondringen mellem værdig og uværdig trængende, særlig i den Forstand — hvad jeg beder det ærede Medlem Hr. C. J. F. Sven bemærke —, at man ligefrem opretter Institutioner til at skille Faarene fra Bukene, saaledes at enhver, der erholder selv en nok saa stor Hjælp fra Hjælpekassen, *eo ipso* er værdig trængende, medens enhver, der erholder en nok saa lille Hjælp fra Fattigvæsenet, med det samme er uværdig trængende.

En saadan Sondring er hyklerisk og farisæisk, og der gøres i Virkeligheden intet Forsøg paa at gennemføre den ud fra bestemte Trangbetingelser, alt beror paa et frit Skøn fra vedkommende Hjælpekassebestyrelses Side, et Skøn, der oven i Købet skal og maa blive paavirket af, hvor store Midler Hjælpekassen har at raade over, hvor fattig eller velhavende vedkommende Kasse nu er, hvor vedkommende Person har Forsørgelsesret, eller hvor længe han har boet i Kommunen, ad hvilke Veje Kommunen faar den største Refusion fra andre o. s. v.

Naar dertil kommer, at der heller ikke i den øvrige Lovgivning er noget fast System, men at det hele virker planløst og er fuldt af Huller, vil man se, at i hvert Fald den nuværende Lovgivning er fuld af Uretfærdighed, uden Princip, Konsekvens eller Grænse for Hjælp, Trang eller Værdighed.

Derfor gaar mit System en anden Vej, idet der i selve Loven gives saa vidt muligt faste Regler baade om Betingelser for og om Retsvirkninger af hver enkelt Art af Hjælp, derunder naturligvis ogsaa de saakaldte Værdighedsbetingelser. De forskellige Forsikringsformer stilles i Spidsen, de udbygges og afbalanceres, og det er derfor i Virkeligheden uanstændigt, naar et førende Venstreblad som „Fyns Tidende“ i en haanende Omtale af Forenklingen jamrer over, at efter dette nye System skal al Forsorg gaa i samme Skure, og Staten skal nok bestemme, hvorledes det skal være; for de enkelte Mennesker gælder det samme, heder det, de skal i Sygekasse, de skal forsikre sig paa bestemt Maade, det hele skal gaa efter en bestemt Snor.

Ja, selvfølgelig, hvad skulde ellers Forsikring være! Der skal Plan og Orden i Socialforsikringen, og Befolkningen skal netop i Kraft af det ellers altid af Venstre og Konservative fremhævede Princip om Hjælp til Selvhjælp, saa langt Rimeligheden rækker, gøre hver sit til at værges sig selv mod Sygdom o. s. v. for til Gengæld at opnaa de meget betydelige Goder, som netop Folkeforsikringen vil skænke Befolkningen. Først naar den stærkt udvidede Socialforsikring, den, alle Lande arbejder paa at faa, hvis de ikke har den, svigter, fordi vedkommende trods alt har ladet fem være lige eller ikke har kunnet forsikre sig, har opbrugt sin forsikringsmæssige Hjælp, stadig er arbejdsløs, syg eller trængende, eller naar en Trang efter sin Karakter som f. Eks. Abnormforsorg overhovedet ikke egner sig til en forsikringsmæssig Ordning fra Samfundets Side, ja, først da bliver der Spørgsmaal om Hjælp efter Loven om offentlig Forsorg. Og her efter denne Lov er der saa Tale om først for visse Ulykkestilfælde og Tilfælde af forbigaaende Trang at aabne en begrænset Adgang til Laan hos Kommunen, men i øvrigt udsondres, som jeg har gennemgaaet, en lang Række Trangstilfælde, hvor Hjælp i Modsætning til nu ydes som en Ret under de i øvrigt fastsatte Betingelser, indenfor de fastsatte Grænser, den saakaldte Særhjælp uden Retsvirkning: fortsat Sygekassehjælp, Hjælp til kronisk syge, Abnormforsorg, Hjælp til blinde, tuberkuløse, vanføre o. s. v., o. s. v., Underholdsbidrag til Børn og en lang Række isolerede Trangstilfælde. Principet for denne Særhjælp er netop dette uden Retsvirkninger og saa vidt muligt efter bestemte Regler at yde en begrænset Hjælp i alle saadanne Tilfælde, der er særlig iøjnefaldende eller let overskuelige, og